

REDACTIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.
N-rii de Duminică pe an
— 4 coroane. —
Pentru România și
străinătate pe an:
40 franci.

Manuscripte nu se napolază

ADMINISTRAȚIA:
Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

INSERTIUNILE:

de un șir garmond; prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nefracate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

„Liberalii“ radicali.

(b.) Da. Sunt în Ungaria și asemenea existențe politice, pentru cari atributul „monstri“ ar fi prea puțin. Sunt o mică fracțiune din partidul de la putere și șeful lor e Bánffy, fostul pandur al țării, ear' arma lor: *minciuna, fără-de-legea și tirania.*

Fracțiunea aceasta și-a rupt-o Bánffy din partidul liberal, în momentul, când a căzut dela putere. — Și cu cât amar s'a despărțit el de această putere! — Fracțiunea și-a grupat-o apoi în giurul său mai ales dela fundarea organului său „Magyar Szó“, organ zemisliit după chipul și asemănarea lui Bánffy.

Pe cât de mică e încă fracțiunea aceasta, pe atât e de otrăvită, și caracterizează de minune tipul genuin al șovinistului, imposibil de europenizat.

Sunt mulți, cari admiră politica ce Maghiarii fac, decând li-a lunecat în mână puterea de-a cărmui și ei o țeară.

S'o arză focul așa politică!

Căci să rămănem la „liberalii radicali“ de sub șefia d-lui Bánffy. Nu e nevoie să-i caracterisăm noi, prin expunerile noastre; se caracterizează de minune ei înșiși.

„Politica în sens pozitiv a lui „Magyar Szó“ — zice Bánffy în prim-articolul numărului de Rusaliu — este: șovinismul maghiar, liberalismul radical și spiritul protestantis-mului... Aceasta e trinitatea noastră sfântă... Noi numai această trinitate o servim, cu toată puterea și cu toată ființa noastră. Pentru apărarea acestora trăim și murim, și cu neîndurare erumpem în contra celui-ce se atinge de ea. Știm, că azi stăm singuri cu acest mod de gândire. Dar' reșefim: Mândria noastră cea mai de căpetenie este: să fim lupul sălbatic între câinii deveniți oi“.

Ați auzit. Așa, mă rog. Cel-ce „liberalism“ vrea să învețe, — în școala lui Bánffy să intre!

La conclusia sublimă de mai sus, organul lui Bánffy ajunge, după-ce în același articol de Rusaliu face mai întâiu profetia viitorului în politica maghiară.

Spune anume, ce-o să urmeze după formarea unui nou parlament în locul celui ales și lăsat de dñsul moștenire actualului prim-ministru Széll. — Foc și pucioasă o să se descaree atunci asupra țării!

„E sigur — zice Bánffy — că parlamentul, ce nu peste mult se va sfîrși după Rusaliu, va fi urmat de un astfel de parlament nou, în care se vor deslănțui lupte până acum necunoscute la noi. Și va fi în două direcții această luptă. În lăuntru parlamentului, reacționarii (Bánffyștii), cari până acum au fost împinși în unghet, vor ajunge la preponderanță covârșitoare și cu putere elementară se vor năpăstui asupra întregii noastre vieți publice. Opoziția, ce elementele liberale ale parlamentului de azi o desvoltă împotriva reacționarilor, va fi cu mult mai puternică decât aceea, pe care până

acum, în raport invers, reacționarii au fost în stare s'o desvolte. Dintr'o simplă cauză; întâiu: fiindcă pe partea liberalismului se află dreptatea omenească și al doilea: fiindcă cu noi este inteligența. Și earăși, cu mult mai înverșunată va fi lupta parlamentară între aceste două direcții și pentru cauza, că reacționarii nu se vor îndestulă cu astfel de arme în contra liberalilor ca acelea, cu cari aceștia s'au mulțumit împotriva acelor. Recunoaștem, — zice Bánffy, — că silnicia nici-odată n'a lipsit până acum din politica maghiară“.

În profetia sa, organul lui Bánffy înșiră apoi fracțiunile și grupările — între acestea prevede și grupări naționaliste, — ce se vor forma în viitorul parlament nou, cari lupte vrăjmașe vor avea să poarte între olaltă și în contra politicii lui Széll.

„Aceste semne însă, — zice, — nu fac încă deplin tabloul luptelor ce vor urma. Causa cea mai principală a încercăturii politice din țeară va fi, că noul parlament va ajunge în cras contrast cu opinia publică a țării... Széll Kálmán ar pute să știe, că Ungaria nu poate fi guvernată în contra liberalismului; deoarece-ce în Ungaria liberalismul e unul și același cu patriotismul...; patriotismul e unul și același lucru cu protestantismul, ear' acesta în Ungaria e identic cu șovinismul. Széll Kálmán ar trebui să înțeleagă, că în Ungaria numai prin acesta se poate guvernă...“

Aș'. Ne-am înțeles! Cel-ce și politica înțeleaptă vrea să știe, — tot în școala baronului Bánffy s'o învețe. Căci e minunat între oamenii dl Bánffy și fenomenală faptură e dñsul.

Să-l țină Dumnezeu multe decenii pe dl Bánffy, ca tot sfetnic să-i fie d-lui Széll; ear' nouă — prototipul ridiculității să ne fie, căci e multă distracție în prosa lui.

Expozeul lui Goluchowsky în Turcia. Rapoarte din Constantinopol vestesc, că în cercurile politice turcești expozeul ministrului de externe Goluchowsky este viu discutat. Declarațiunea ministrului, că Austro-Ungaria nu tinde la cuceriri teritoriale în paguba altora, și că nu poate să tolereze neltir în contra actualei ordini politice în Balcani, — a produs mare mulțumire la Poartă. În pasagiul expozeului relativ la comitetul macedonean și la Bulgaria, Poarta vede garanția, că Austro-Ungaria vrea sincer să facă tot posibilul pentru menținerea păcii în Peninsula-Balcanică. E primită însă cu oare-care rezervă acea dorință a ministrului, ca, alătura cu atitudinea actuală corectă a guvernului bulgar, să meargă și ameliorarea raporturilor administrative în Macedonia, și se întreabă oamenii la Poarta: nu cumva declarațiunea aceasta e un presemn al acțiunii puterilor mari în asemenea direcțiune? În declarațiunea contelui Goluchowsky, că între Austro-Ungaria și Rusia domnește bună-înțelegere, dar' că asta nu poate să fie o panacee în contra tuturor surprinderilor, se privește confirmarea nisuiței Porții tatra menținerea ordinii în Peninsula.

Consulat austro-ungar în Mexico. În preluinarul bugetului comun de externe pe anul viitor, ministrul Goluchowsky a cerut și suma de 83.000 coroane drept spese pentru instituirea unui consulat al monarchiei în Mexico. Cererea aceasta ministrul de externe și-o motivează astfel: Decoarece toate puterile mari sunt reprezentate în Mexico și au legături diplomatice cu guvernul de-acolo, având în vedere mai ales circulațiunea comercială destul de avântată a monarchiei, este de dorit și ministrul recomandă: sistemizarea unui nou consulat în Mexico. Spesele împreunate cu acesta sunt de 83.000 coroane. După-cum se anunță din Viena, noul consul în Mexico va fi numit în persoana contelui Gilbert Hohenzwart, fost consul general la Tenger, și va avea să-și ocupe postul încă cu începere din 1-a Iulie a. c.

„Drumul spre simpatie“. Sub acest titlu „Kronstädter Zeitung“ aduce următoarele:

Contelul Szapáry, care de curând a exprimat dorința de a se cerceta, pe cale practică, simpatiile poporului german față cu Maghiarii, „Ost. Rundsch.“ li indică, într'unul din recentii sei articoli de fond, căile pe cari se poate ajunge la acele simpatii, — și anume:

„In ce privește simpatiile poporului german, li-am recomanda domnilor Maghiari un mijloc foarte simplu: să se silească a și-le câștiga, dacă în adevăr le prețuiesc: să trateze astfel cu Germanii din țeară, ca aceia să nu aibă motive de a se plânge. Când un vecin „proverbu face“, căm omii în pădure, așa își răspunde pădurea, — ear' pădurea germană nu începe numai acolo, unde e prăjina de graniță negru-gălbini, ci în poalele Alpiilor-transilvani“.

Scrisoare din București.

IV.

10 Maiu 1901.

Azi e ziua Domnului. Să ne bucurăm într'însa!

Des de dimineasă mă deșteaptă dangătul sărbătoreț și profund al clopotului dela Mitropolie și bubuitul tunurilor, cari anunță a douăzeciua aniversare a încoronării întâiului rege român.

Afară e sărbătoare și sărbătoare e și în inimile tuturor, cari compun imensa mulțime din străzile principale ale capitalei. Fălfăie miile de steaguri tricolore în sfântul aur al soarelui; ghirlandele de stejar și de brad, de cari atărnă miile de lampioane colorate, se leagănă ușor în vânt; de-asupra zimbește un cer senin, blagoslovind lumea românească.

Și mulțimea crește. Copii trec în lungi coloane, ducându-se la câte-o școală, ca prin cântece și declamațiuni să prăsnuiască triumful dela 1881. Trotoarele, țixite de cetățeni și străini, se închid prin cordoane de soldați. În ferestri și balcoane apar frumoase doamne și rumene domnișoare în alb și albastru. Ear prin mulțime abia reușește să-și facă loc câte-un comerciant ambulant, oferind „brava limonadă“ și alte răcoritoare.

Sosește armata și lumea tresaltă la auzul muzicii. Ea cântă Deșteaptă-te, Române! Și în sunetele acestea se apropie de palatul regal, ca să dea Suveranului iubit întâul salut...

Palatul e acum asediat de lume și sunetul muzicii abia se aude pînă la uralele nesfrăite. Eu mă uit la fântânile artesiene din curtea palatului și-mi pare, că ele astăzi își împărtășie cu mai multă putere miile de picături în razele soarelui, formând curebe. Văd straturile de mieroare și pare, că rid și ele în veselia generală.

De-odată parcă mai răsună un al doilea soare. Iasă familia regală din palat. Carnea Sylva e ca o auroră zimbătoare; prințesa Maria feciorelnică și răpitoare ca Ileana Cosînzeană. Fața serioasă a Suveranului

s'a luminat. În apropierea lui stau puternicile vlăstare, în mâinile cărora e viitorul României: Moștenitorul tronului și popularul prințșor Carol.

Sună corul dela corpul de gardă, muzica intonează imnul regal, mulțimea aclamă cu frenezie. Sărbătorita dinastie se urcă în trăsuri și sub conducerea unui escadron de geandarmi călări, pleacă la biserică dela Mitropolie. Poporul își descopera capul de-a lungul drumului. Din ferestri și balcoane cade o ploaie de crini și de trandafiri.

Și până ce în biserică, înghenunchiând înaintea altarului, înalți prelați, familia regală, guvernul țării, corpul diplomatic și toată ceata adunată aici aduc mulțumiri Aceluia, care conduce cu mână nevăzută destinele acestei țări, — lumea se adună în jurul statuii lui Mihai Viteazul, unde s'au ridicat tribune încăpătoare, împodobite cu flori și cu ramuri de brad.

Pe la orele 11 văd mulțimea ridicându-se în picioare. Apare avant-garda regală și numai decăt, călare pe un cal negru și semeț, regele în mare ținută militară. E o figură marțială, capul ținut drept și voinicește; privirile-l agere se resfră asupra mulțimei extasiate la ivirea lui. El ia loc lângă tribuna reginei, în jurul lui fac cere marii ofițeri din Statul major și atașatii militari străini. Apoi începe defilarea. Armă de armă trece pe dinaintea Suveranului, regiment de regiment, în frunte cu steagurile sdrențuite în glorioasele bătălii pentru eliberarea de sub jugul otoman. Și decăt această defilare pentru ori-ce privitor a fost o priveliște încântătoare și un prilej de însuflețire națională, se poate imagina, ce petrecea în aceste momente în sufletul Suveranului, care el însuși a creat această oaste vitează, i-a stabilit reputația universală și i-a dat botezul de foc și de sânge.

Intr'adevăr, Regele și țeara pot să se mândrească cu această armată, nu numai pentru trecutul ei, dar și pentru faptul, că ea din an în an se desvoltă în toate direcțiile și ca organizație, ca disciplină și ca puteri de conducere. Ofițerimea română, chipeșă și sănătoasă cum mai rar se găsește în vre-un stat european, are o cultură foarte serioasă. În România astăzi este o vastă literatură militară, și apar mai multe reviste militare. Și această participare intensă a ofițerilor la viața intelectuală a poporului, această continuă interesare a lor pentru modernizarea armatei, li-au creat o mare popularitate. Popor și armată își stau astăzi foarte aproape. De-aci căldura și însuflețirea, cu care a fost aclamată armata în tot timpul defilării sale pe dinaintea supremului său conducător.

După defilare, lumea se împărtășie. Intră o pausă de câteva ore, în decursul cărora din toate grădinile publice resună cânt și veselie. Ear seara reîncepe serbarea din nou. Bucureștii se îmbracă în haină feerică. Toate casele sunt iluminate. Din arcurile triumfale țignesc flacări miile de mit. Palatul regal e ca o poveste.

Pe la ceasurile 9 seara, când muzicile militare cântă prin diferite capete de stradă, ies două trăsuri regale, într'una regele și regina, în cealaltă moștenitorii tronului și încet-încet înaintează prin furnicarul de lume, străbătând câte-va străzi și împărtășind tuturor salutări mângăitoare. E ca o sărbătoare familiară și absolut intimă, când părinții vin să mulțumească filor pentru iubirea și devotamentul manifestat.

Ear târziu de tot, când secerea lunii zimbete din zenitul albastru, mai pocnește câte-o rachetă în înălțime, împărtășind schimțel prin văzduh. Liniștea reîntră numai când se apropie zorile zilei.

†
Eugen Moesonyi

Din Budapesta ni-a sosit ieri dureroasa știre, că Eugen Moesonyi, unul dintre vlăstarii ilustrei familii Moesonyi și fruntaș în viața noastră

publică, a trecut la cele eterne. Perderea o simte și jelește nu numai familia sa și numeroasele rudenii, ci printr'insul dispăre un bărbat, cu care dacă în viață adesea ne-am întâlnit față în față, nu esitam însă a-și aduce omagii pentru desinteresarea sa în lupta națională, pentru caracterul său firm și bunătatea de inimă.

Eugen Mocsonyi este născut la anul 1844 în Budapesta. Studiile gimnaziale le-a făcut în Pesta, la piariști, iar cele juridice la universitatea din Viena, unde a obținut gradul de doctor. Este fiul lui Mihail Mocsonyi și al Ecaterinei Mocsonyi de Foen. Era mare proprietar în Capolnaș. Dela începutul erei constituționale a fost membru atât în Sinodul eparhial aradan, cât și în Congresul național și a luat parte la toate mișcările noastre culturale. Deasemenea a fost deputat dietal la începutul erei constituționale. La 1882 s'a căsătorit cu doamna Terezia Horváth de Zalabér, fiica feldmarșalleutenanului Horvátz János, consilier intim. Din această căsătorie s'au născut 2 fete: Ecaterina și Eugenia și 3 băieți: Petru, Alexandru și Ionel, căror li-a dat o bună creștere românească, angajându-le totdeauna ca instructori teologi din dieceasa aradană, între care amintim pe Dr. T. Botiș și V. Mihulin.

Inmormântarea se va face Mercuri în cavoul familiar din Foen, lângă Timișoara. Numeroși fruntași din cele două diecese române vor participa la această înmormântare.

Trimitem întristatei familii expresiunea sincerelor noastre condolențe.

Din România.

Congres medical.

La 25 Maiu s'a deschis în amfiteatrul Institutului de bacteriologie și anatomie patologică de pe cheiul Dâmboviței, al V-lea congres al Asociațiunii generale a medicilor din țară, sub presidenția d-lui profesor Dr. Petrii-Galați, directorul general al serviciului sanitar.

La deschiderea congresului, la care a participat un mare număr de medici din toată țara, a asistat și dl P. S. Aurelian, ministru de interne; iar dl ministru al cultelor și instrucțiunii publice a fost reprezentat prin dl G. Adamescu, secretar general al departamentului.

Fondațiunea Carol.

Din raportul prezentat M. S. Regelui, de către dl rector al Universității, asupra mersului Fondațiunii Universitare Carol I, extragem următoarele:

Frumoasa Irina.

— Balaadă —

La Curțile-Nouă, în capăt de țeară,
Tremură din vîrfuri plopilor cu frunza rară...
Nu știu: mândrul soare strălucit de odată
Ori în prag frumoasa Irina s'arată?...

În costiță și prinde garoafa n'florită,
Pleacă la fântână și vine zorită.
Șueră mierlița, strigă cucu 'n leasă:
„Cucule, azi-noapte m'am visat mireasă“...

Pune jos o leacă albețele costițe,
Scutură de rouă negrele costițe,
Cată peste umăr, — inima-i înghiață:
Soarele pe dealuri s'a n'velit în ceață...

Galbenă de spaimă vine 'n fuga mare:
„Mamă! grea furtună amenință 'n zare...
Negri ca păcatul norii se ridică;
Iuicioara toată mi-a n'ghețat de frică!“...

„Draga mamei, dragă; vestea ta nu-i bună,
Nu-s nici nouri negri, nu-i nici grea furtună;
Ci Păgânătea într'acoace vine
Ca să mi te ceară, Irino, pe tine“...

Crește 'n zare goana pulberii stărnite,
Zguduie pământul ropot de copite;
Cade la icoane bătrâna și plânge —
Frumoasa Irina mânuțele și frânge:

Numărul volumelor, care la 1 Aprilie 1900 era de 9872, s'a mai sporit în decursul anului acestuia cu 950, așa că la 1 Aprilie 1901 se aflau în biblioteca Fondațiunii un număr de 10.822 volume.

Numărul cititorilor, în decursul celor 10 luni din anul școlar 1900—901, a fost de 49.342. În primul an al înființării Fondațiunii, 1895—1896, numărul cititorilor a fost numai de 18.419. Cel mai mare număr de cititori, 52.930, a fost în anul școlar 1899—900.

Averea Fondațiunii în efecte depuse la Banca Națională a României este de 749.400 lei.

Veniturile Fondațiunii, în anul 1901—1902, au fost fixate la suma de 57.370 lei, pe când în 1900—1901 ele au fost de 58.770 lei.

Cheltuielile Fondațiunii sunt de lei 53.946, bani 25. Rămâne deci un fond de rezervă de lei 3.423, bani 75.

Fondațiunea are cinci bursieri la Universitatea din București și trei la cea din Iași.

În cursul anului 1900—1901 s'au acordat ajutoare pentru tipărirea tezelor la 15 studenți. S'au mai acordat ajutorare la 8 studenți și studențe lipsiți de mijloace, și la 4 studenți câte un premiu în bani pentru lucrările lor practice.

Serbare.

Luni, la Rusaliu va avea loc marea serbare din inițiativa A. S. R. Principesei Maria, în parcul palatului dela Cotroceni, în folosul societății de binefacere „Obolul“ și al leagănului „Materna“.

Un mare număr de doamne vor da concursul lor acestor serbări, care promite să fie una din cele mai frumoase. Se rezervă publicului surprize originale și diferite atracțiuni ne mai văzute încă la nici o serbare.

Cităm, la întemplantare, din bogatul program, câte-va din atracțiuni: o sără de țigani, în care patru din cele mai gentile doamne din societatea bucureșteană vor ghici viitorul; un circ de bălciu, în care vor face pe actorii tineri, din societate; o familie japoneză; o lăptărie elvețiană; o berărie, în care vor servi doamne din societate; o sală, în care se va vinde numai sampanie, de către doamne, purtând costume din Turcogone; un bufet servit de doamne îmbrăcate în costum național; un chiosc de flori.

Intr-o elegantă prăvălie, A. S. R. Principeasa Maria va vinde diferite obiecte pietate de Ea însăși.

Din străinătate.

Monarchia noastră și dupla-alianță. Cu data de 25 Maiu n. se raportează din Petersburg, că cunoscutul publicist francez, André Cheradam, care-și dă foarte multă trudă să atragă pe Austro-Ungaria în

alianța ruso-franceză, a sosit în capitala Rusiei, pentru-ca să țină acolo conferințe despre tema aceasta. Presa rusească discută viu ideea lui Cheradam, și ține să înduplece monarchia noastră așa fel, că prezentă pe Germania ca pe cel mai mare dușman al Austriei. Publicistul Cheradam a fost primit în audiență la mai mulți miniștri rușei.

O fi cam zadarnică strădania publicistului Cheradam, mai ales că Austro-Ungaria își va fi cunoscând ea mai bine interesele, decât dl Cheradam.

Italia și Albania. În urma noii mișcări macedonene, chestia balcanică din nou începe a fi actuală și un teren larg se deschide combinațiilor despre noile formațiuni din Balcani. Între acestea cea mai de interes e, fără îndoială, soarta Albaniei, chiar și numai pentru motivul, că Italia și până acum a avut relațiuni platonice față de această provincie balcanică. Acum se întemplantă pentru prima-ori, că chestia aceasta se ivește în formă practică. Un colaborator al ziarului „Rossia“ a făcut nu de mult o excursiune de studii prin Albania și despre impresiile câștigate acolo raportează numitel foi rușei într'un articol mai lung, din care extragem următoarele:

„Între puterile, care au aspirațiuni pentru Albania, cele mai multe drepturi întemeiate și legitime le are Italia, și în privința aceasta Rusia trebuie să aibă simpatii pentru aspirațiunile Italiei, având în vedere tendințele de germanizare și ale clericilor croați. Italia însă nu-și poate valida planurile față de Albania, câtă vreme se află în tripla-alianță, deoarece Austro-Ungaria într'una o stănjenește. Linia ferată Mitrovița-Salonic interesează de aproape nu numai statele balcanice, dar și pe Italia, fiindcă de aci încolo posta indiană nu va mai trece prin Brindisiu, ci peste Austro-Ungaria și Salonic. Întru cât se poate observa, regele Victor Emmanuel se interesează personal, ca în Albania să se întărească cultura și influența italiană. La inițiativa regelui, în anul trecut s'a deschis în Scutari o școală comercială-technică, în lanina s'a instituit o agentură comercială, drumurile pe mare între porturile italiene și albaneze au fost sporite, și în fabrica de corăbii din Livorno se construiesc acum năi speciale pentru navigația pe râul Boiana și pe lacul Scutari. Astfel vrea Italia să atragă spre sine comerțul Albaniei și Muntenegrului, ceea ce în primul loc va avea ca rezultat, că lemnele pădurilor secure de acolo vor fi transportate în Italia. Această nisăință e cu mult

mai importantă de cum s'ar crede, deoarece-cum se știe — în ce ce privește chestia de bani, — Italia e un fel de tributară a Austro-Ungariei și exportul prin portul dela Fiume îl formează lemnul ce se transportă în Italia. Aceasta de aci încolo va trebui să înceteze, și astfel cu privilegiul încheierii tractatelor comerciale, Italia poate să vămușască considerabil importul de lemn austro-ungar, prin ceea-ce va contrabalansa păgubirea economică, pricinuită prin ucarea vămii pe vinul italian“.

CUGETĂRI.

Limba inimii n'are nevoie de vorbe, ca să fie înțeleasă, ea e scrisă în ochi!

Esti singur în lume când iubești sau când suferi!

Toate se pot ascunde, afară de beție și de amor! Aceste două lucruri se ghicesc în ochi, în cuvinte, și cu cât cine-va le tăgăduiește mai mult, cu atât ele sunt mai manifestate.

Antifone.

Puterea trebuie încredințată numai oamenilor cari nu sunt geloși de a o poșede cu ori ce preț.

Platon.

În fragedele mâni ale femeilor este depusă soarta societății.

Vinut.

Noutăți

Arad, 28 Maiu 1901.

Comisarul cosistorial la examenele finale — după cum spune „Biserica și Școala“ — au fost numiți, în inspectoratul Aradului: Ioan Simu și Ioan Ardelean inv. pensionați; Samson Lugojanu, inv. în disponibilitate. Chișineu: preotul fost profesor Procopie Givulescu; Halmagiu: avocatul fisc. cons. Petru Truța; Ienopolea: inv. Augustin Boțoc; Butent: inv. Vasilie Suciu, Petru Vancu și preotul Cornel Lazar; Șiria: Preș. sedr. orf. în pensie Stefan Antonescu și preotul din Măderat Ioan Morariu; Șilindia: inv. Nicolae Boscaiu; Radna: inv. pensionat Ioan Tuducescu; Lipova: inv. Iuliu Groșoreanu; Belint: preotul Nicolae Nicorescu; Leucusești: preotul Ioan Căpitan; Timișoara: asesorul avocat și președintele Reuniunii inv. Emanoil Ungarianu și profesorul Petru Ionăș; B.-Comloș: asesorul avocat Dr. Nestor Oprean și inv. Iuliu Vuia.

Răstignirea lui Isus.

(Din Romanul „Să-L urmărim!“ de H. Stenkliewicz)

Îndărătul tâlharilor mergea Isus din Nazareth, între doi soldați. O mantie de purpură era aruncată pe de-asupra vestimentelor lui, și de pe capul lui, încins cu o cunună de spini, picura sânge. Picăturile roșii îi curgeau mereu pe față, și unele i-se încheagau pe frunte, asemenea unor boabe de măceș ori mărgănelelor unor mătănii.

El era palid și mergea domol, cu un pas slab nesigur.

În mijlocul batjocurilor mulțimei, el părea adâncit într'o reverie ce trecea peste hotarele lumii vizibile, desprins de pe pământ și surd la strigătele de ură, cu un aier de iertare ce întrecea măsura iertării omenești, de milă ce întrecea măsura milei omenești, aureolat de infinit, sus de tot de-asupra relelor pământești, blând și suferind de marea suferință a întregului univers.

— Tu ești Adevărul! — murmurară buzele tremurânde ale Antei.

Cortegiul se afla în minutul acesta aproape de tot de lectică și se oprise chiar o clipă pentru a îngădui soldaților din frunte să-și croiască drum cu forța.

Antea vedea acum pe Nazaritean la câți-va pași de dansa. Ea vedea adierea vântului jucându-se în părul lui, reflectările

roșiatică ale mantiei lui căzând pe fața-i palidă și diafană.

Mulțimea, care se năpustea în spre dansul, împreună cu un cerc strâmt pe soldați, cari trebuiau să-și întindă arcurile pentru a-l feri peșosândit de furia poporului. Pretutindeni se înălțau pumni încețtați; se vedeau ochi țepiți din orbite, dinți lucioși, bărbi în desordine, buze spumând bale și scuipând blestemul.

El, aruncă o privire circulară, ea pentru a întreba: „Dar ce v'am făcut?“ Apoi, își ridică ochii către cer și se rugă.

— Antea! Antea! strigă Cinna.

Dar ea nu păru că-i aude chemarea. Lacrimi mari curgeau de pe obrazii ei. Ea își uită boala; uită că, de-atât amar de zile nu-și părăsise lectica. Se sculă și, strebătută de flori, ca amestec de milă, de compătimire precum și de indignare în potiva acestei mulțimi în deliș, ea începu să smulgă zambilele și florile de măr și să le arunce sub picioarele Nazariteanului.

Acesta își plecă privirea pe figura palidă, bolnăvicioasă, a tinerei femei, și buzele lui se mișcă ca pentru o binecuvântare.

Antea căzu pe pernele lecticei. Se simțea inundată de un torent de lumină de bunătate, de speranță și de fericire, și încă odată murmură:

— Tu ești Adevărul!
(Va urma)

„De-acu, mamă dulce, rămâi sănătoasă,
De te-a 'mpins păcatul, să mă faci frumoasă...
Fost'ar fi mai bine să mă n'ghețuie iadul,
Decât să mă vadă roabă Tarigradul!“

... Spumegând se bate Dunărea de maluri,
Caicul pornește clătinat pe valuri;
Soarele preschimbă apele în sânge —
Frumoasa Irina se roagă și plânge:

„Turcule dă-mi drumul să mă 'ntorc la mama
C'am uitat pe masă salba și năframa,
Mi-am lăsat acolo lada mea de zestre
Și-au rămas sărace florile 'n ferestre“...

Dunărea bătrână curge tulburată,
Frumoasa Irina șade ngândurată...
Șopotind să ngâne valurile 'n spume,
Par'car tot striga-o cineva pe nume:

„N'ai s'ajungi, Irino în Seraiu podoabă!
Nu-i Sultanul vrednic să te facă roabă!“...
— Soarele apune scăpătat pe dealuri;
Frumoasa Irina a perit sub valuri...“

Ear de-atunci bătrânii spun că 'n locul unde
Și-a găsit copila măntuire 'n unde,
Dunărea mi-aduce apă vecnic lină
Ca să doarmă 'a pace frumoasa Irina...“

St. O. Iosif.

† Eugen de Mocsonyi. Inregistrăm cu părere de rău următorul necrolog: Teresa de Mocsonyi născ. Horváth de Zalabér în numele său, precum și în numele copiilor: Catarina, Eugenia, Petru, Alexandru jun. și Ionel; al cumnatului Alexandru de Mocsonyi și al soției lui Helena născ. Somogyi de Gyöngyös; al verului Zeno Mocsonyi de Foen și al fiului Antoniu, și în numele tuturor rudeniilor dă de știre cu inima frântă de durere decedarea mult iubitului și neuitatului lor soț, resp. tată, frate, cumnat, văr și unchiu, a domnului *Eugeniu de Mocsonyi*, care în 13/26 Maiu a. c. seara după o scurtă suferință în anul 56 al etății sale și în anul al 19 al fericitei sale căsătorii, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului. Rămășițele pământești ale scumpului decedat vor fi sănite în 16/29 Maiu în mausoleul familiei de Mocsonyi la Foen după ritalul greco-oriental și tot acolo vor fi puse spre odihnă eternă. Parastasul se va celebra în 24 Iunie (7 Iulie) la Foen, Căpâlnaș și Bircși. Fie-ți țărina ușoară și memoria binecuvântată!

Alegerea de protopop în Hălmașiu. Sincul protopresbiterial electoral al tractului *Hălmașiu*, pentru alegerea noului protopresbiter al tractului, este convocat pe ziua de 22 Maiu v. (4 Iunie n.) a. c. la 8 ore dimineața în sfânta biserică din Hălmașiu. Actul electoral va fi condus de părintele protopresbiter al Chișineului, dl Dr. Ioan Trăilescu, ca comisar consistorial.

Artiști români în străinătate. Am înregistrat în numărul de ieri, că distinsa poetă, d-șoara *Elena Văcărescu*, a fost premiată de Academia-franceză. Distincțiunea aceasta a fost urmată de curând de o superbă conferință asupra D-șoarei *Elena Văcărescu*, la Paris. Conferința s'a ținut zilele trecute în eleganta sală așa numită „Salle des fêtes du Journal” în fața unui public francez foarte numeros și elegant, între care și puținul Român, dintre cei mulți aflați în Paris. Conferențiarul, un om în vârstă, om de litere și erudit, dl G. Rebière, în cuvinte entusiaste a vorbit cald și pătrunzător despre producțiunile poetice ale D-șoarei Văcărescu, ilustrând afirmațiunile sale cu recitări alese din poeziile autoare. Și efectul conferinței a fost strălucit. După ce a arătat pe scurt originea română aristocrată a poetei, pomenind și pe ilustrii ei părinți, conferențiarul a trecut în revistă și numele câtorva scriitori mari români, cari au contribuit cu operele lor la formarea limbii și la ridicarea nivelului cultural al României. — Din timp în timp, cu o sinceritate emoționantă, conferențiarul a citit pasagi și poezii întregi din volumele distinsei poete, lăsând pe cele mai dramatice să le declameze, în intervalele conferinței, distinsul artist român dl *De Maz*, bine cunoscut și mult apreciat între Români, ca și între străini.

Festivalul artistic a fost încheiat de doamna *Nuovina*, celebra cântăreață, care cu vocea sa admirabilă, ajutată de un fisic excelent, a produs o impresie puternică asupra auditorului. — Peste tot, publicul distins s'a depărtat încântat de succesul, ca și de subiectul, ce i-s'a desfășurat și de data aceasta înaintea ochilor sufletești.

O nouă fabrică în Caransebeș, pentru producerea vestitei brânze de Cornia-Reva, a înființat negustorul Carol Schwab. În anul întâiu s'au produs 200 mătmetrice, apoi 500 mătmetrice. Prin această fabrică se dă un avânt nou economiei de oi, al căror număr în anul 1900 era de 50,000, ear acum a scăzut la 30,000.

Foale rusească oprită. Ziarul rusesc „*Novoie Vremia*”, din pricina unui articol ce-l publicase despre tulburările muncitorilor, a fost oprit să mai apară pe timp de-o săptămână.

Jertfe ale beției. Din Cașovia se anunță, că doi țeranți unguri, *Varga István* și *Kovács János*, urcați în tren amețiți de rachiu peste măsură, între stațiunile Bely și Perbenyik

(linia Sătoralja-Ujhely), au căzut din tren ca doi bușteni, și au fost găsiți morți amândoi între șine.

Monumentul lui Victor Hugo. Monumentul marelui poet francez, *Victor Hugo*, va fi inaugurat, după dorința executorilor săi testamentari Auguste Vacquerie și Paul Meurice, în anul 1902, ziua centenarului său. Acest monument gigantic este opera sculptorului Barrias. El a fost deja turnat în bronz. Rămâne să se termine bas-relieful, pe cari trebuia să le facă Falguière, dar pe care moartea l-a surprins înainte de a le începe. Până la toamnă vor fi terminate și bas-relieful.

Mama și fata. O tragedie familială înfloritoare se raportează din comuna *Hodoș* (comitatul Bihorului). Poștărița de acolo, văduva lui *Vida Ferencz*, s'evlășia zi de zi împreună cu fiica sa *Ilonka*, în vârstă de 18 ani, agendele oficiului postal din comună. În această viață, destul de variată altfel, a intrat deodată și o mică poezie: fata mamei, *Vida Ilonka*, s'a înamorat adevărat de un tânăr contabil, *Láng Gyula*, care începuse des să umble la casa iubitei, unde împreună își țeseau visurile despre fericirea în viitor. Copila îi iubia cu pasiune și nu se gândia de loc, că cineva ar fi în stare să conturbe relațiunile de curată iubire dintre ea și alesul inimii sale. În scurtă vreme însă și în inima mamei s'a aprins flacăra dragostei față de tânărul contabil, care a prins și el slăbiciune de femeia ce era destinată să-i devie soacră. În chipul acesta pe cerul primăvăratic se ivi un nouaș, din care iute și de grabă se deslănțu furtuna înfricoșată. Într'una din zilele trecute, copila, fără veste, a intrat în odaia mamei și — a aflat totul. Desperația fetei, în urma unui joc atât de criminal cu iubirea ei castă, îi șterse din inimă ori-ce simț de dragoste avută. Aproape nebună în desperarea ei, copila *Ilonka* alergă în odaia vicină, apucă un revolver de pe perete și trase de patru ori după oală asupra mamei și asupra aman-tului infidel. Gloanțele au nimerit, dar n'au pricinuit moarte. Al cincilea însă, care și-l'a tras ea însăși în templu, — a fost mortal: *copila a căzut moartă la pământ, în fața grav raniților înșelători...*

Teatru și petrecere de vară în Țela. Comuna bisericăscă ort. română din *Țela* arangează petrecere împreună cu dans și reprezentațiune teatrală în 21 Maiu (3 Iunie) 1901, în pădurea domeniului „*Mocsonyi*” din Țela, la locul „*dîmpul gârnișii*”. Începutul la 3 ore după amiază. Prețul de intrare: de persoană 2 coroane; de familie 4 coroane. Venitul curat este destinat pentru procurarea unui „*baldachin*” pe seama S-tei biserici. Ca teatru se va reprezenta piesa „*Cinel-Cinel*”, comedie într'un act de V. Alexandri; ear după teatru joc. Se vor reprezenta și jocurile naționale „*Bătuta*” și „*Călușorul*”.

A apărut „*Cursa Diavolului*”, un volum de narațiuni scrise cu scop moralizator, de dl *Ioan Bochiș*. Prețul unui volum este 1 coroană și 20 filerți, plus 10 filerți pentru a i-se trimite la adresă celui ce va comanda. Se poate găsi la autor, *Kolozs-Borsa* și la librăria A. Todoran și Diecesană în *Gherla*, (*Szamosújvár*).

Școala pungașilor. Zilele trecute în *Fourigrotta*, lângă Neapole, a fost descoperită o școală unică în felul său, anume o școală pentru pungași. Numita școală era aranjată întru toate conform trebuințelor moderne: ea își are autoritățile și profesorii săi, cari afară de premii — capătă leafă. Școlarii căpătau instrucțiune cum să pungășească. Ca remunerație a diligenței școlarilor era, că din obiectele furate, jumătate îi rămânea lui. Un școlar însă, care n'a arătat destulă strigăință, a fost dojenit, ba chiar bătut. În urma acesteia discipolul s'a revoltat în simțământul său, și ca să-și răsbune, a comunicat cazul poliției, care a pus capăt la toate, și astfel pungașii au rămas fără școală teoretică.

Barca lui Noe. Pe tăblițele de lut, cari formau biblioteca regelui assirian *Assurbanipal* s'a aflat de curând descrierea bărcii lui Noe, din ce se dovedește, că

Moise a împrumutat din legendele assiriene descrierea potopului. Conform notițelor assiriene însă, dimensiunile bărcii se deosebesc de cele arătate în biblie, și sunt deosebirii și în înșirarea speciilor de animale luate de Noe în barcă. Anume, după biblie, Noe a luat din toate vietățile câte o părechie, pe când cronicarul lui *Assurbanipal* spune, că Noe a luat în barcă numai o părechie de camile, vaci, catări, miel, capre, antilope, porumbi, corbi și rîndunele. Despre plante nu face umintire nici biblia, nici legenda assiriană.

Felurimî.

Originea femeii. După o legendă *hindustană*, creațiunea femeii este următoarea: În mitologia hindustană se zice, că *Tvastri*, zeul Vulcan, a creat lumea; dar pe când a venit rîndul să facă și femeie, — a constatat, că cu crearea bărbatului se isprăvise tot materialul de creat. Faptul acesta l'a adus pe zeu în mare confușiune, — dar a scăpat de încercătură în modul următor: A adunat rotunjimea lunii, mișcările undulătoare ale șerpului, grațiositatea plantelor acătătoare, legănarea ușoară a firului de iarbă, sveltul sălciilor, netezimea catifelată a florilor, ușurimea peniei, privirea blândă a căprioarei, jocul desmierdător al razelor soarelui, lacrimile norilor, nestatornicia vântului, frica iepurelui, vanitatea pănului, tăria diamantului, dulceața mierii, ferocitatea tigrlui, văpaia arzătoare a focului, răceala zăpezii, limbuția papagalului și în fine iubirea turturelelor. Pe toate acestea mestecându-le, a creat din ele pe femeie. Creată fiind femeia, zeul a venit cu ea și a dăruit-o bărbatului.

După o săptămână omul însă se reîntoarce cu femeia la *Tvastri* și îi zise: O! Stăpâne, ființa ce mi-ai dat-o îmi otrăvește zilele. Neconținut îmi vorbește și-mi cupă tot timpul. Fără de cauză se tot plînge și e în continuu bolnăvicioasă. — Am venit să te rog, ca să o iai dela mine, căci mi-e cu neputință să mai trăiesc împreună cu ea. *Tvastri* a luat pe femeie, ear bărbatul s'a îndepărtat la ale sale. După o săptămână însă, — bărbatul ear se reîntoarce la *Tvastri* și în ton rugător zise: O! Stăpâne, de când ai luat-o pe Ea dela mine, îmi este viața pustie și urcioasă. De atunci neconținut mi-se reamintește drăgălașul ei joc și frumoașa ei cântare. Nici pe un minut cugețul nu mi-se poate elibera de amintirea galesei ei priviri. Nu pot să uit, cum mă desmierdă și cu cât foc mă cuprindea în brațele ei. — Lui *Tvastri* i-se făcu milă de bărbat și îi redete femeia. Abia trecură însă trei zile, și bărbatul earși veni la *Tvastri* zicînd: O! Stăpâne, nici eu nu știu de ce, dar femeia ce mi-ai dat-o îmi face cu mult mai mult necaz decât plăcere; te implor deci, ca să mă scapi de ea. — Acum *Tvastri* infuriat strigă către bărbat: „*Cară-te dinaintea mea, om nerecunoscător!* — și-ți aplanează lucrul cum știi”. „*Nu pot trăi cu ea împreună!*” zise bărbatul. De aci înainte nici fără de ea nu vei mai pute trăi — grăi zeul. — Atunci bărbatul începu a se tângui, — și în calea lui spre casă, într'un plâns desperat se auziau cuvintele: „*Vai mie! Nici cu ea, nici fără de ea nu mai pot fi; nenorocirea mi-s'a început!*”

ULTIME ȘTIRI.

Sarafow vrea să fugă.

Sofia, 27 Maiu. Vineri noaptea, *Sarafow*, fostul președinte al comitetului macedonean, ajutat de câțiva prieteni ai săi, a vrut să fugă din închisoare. Celula lui se află în etagiu. Pe la 2 ore noaptea straja a auzit un fluierat ascuțit, la care s'a răspuns prin baterea de trei ori în ușă. Straja a dat alarmă, și imediat s'a ivit patrula de pază, care a văzut cinci figuri dispărînd în întunerecul nopții. Trezit fiind directorul penitențiarului, acesta a vizitat imediat celula lui *Sarafow*, care a fost găsit gata de fugă: Era îmbrăcat de tot, legat la talie cu o funie și grățiile ferestrei erau mișcate din loc. Planul lui *Sarafow* era: să se coboare în curte, ear de-acolo cu ajutorul unei scări de funie să treacă peste zid. Scara de funie a și fost găsită, întărită bine în zid. De-astă-dată însă fuga i-s'a zădărnicit.

PARTEA LITERARĂ.

Despre Țiganiada lui Budai-Deleanu

de

G. Bogdan-Duică.

Intrirurile germane.

Ediția *Țiganiadei* îngrijită de dl Virgil Oniș, directorul liceului român din Brașov, a reușit să facă populară epopeea unui poet cu talent, care s'a trezit la suflarea caldă a liberalismului iosefinist și a cântat — fără să-și publice cântecele — într'o epocă caracterizată prin apăsarea unei reacțiuni energice pornite după moartea lui Iosif II, mai ales dela 1792 încoace.

Dacă *Țiganiada* s'ar fi publicat atunci, îndată după ultima redacție a lui Ioan Budai-Deleanu, ne am fi putut mândri, că și noi am produs în veacul XVIII o operă, ce a luptat în slujba acelor mari idei, cari în viața politică au dat naștere revoluției franceze, ear în viața culturală au desăvîrșit liberarea spiritului european din lanțurile obscurantismului.

Scopul lucrării de față este să arate cum din acel mare curent european *Țiganiada* se desface ca un val mărghiaș pricinuit de o furtună în largul mării.

Înainte de-a stabili însă înrudirea *Țiganiadei* cu acel curent, în special cu formele ce-a luat în literatura germană, vom insista puțin asupra epocii, vieții și caracterului lui Budai-Deleanu, deoarece-ce acestea descoper un teren foarte primitor pentru ideile tolerante, democratice și naționale ale acelu curent.

I.

Impăratul Iosif II.

Biografia lui Budai-Deleanu încă nu s'a scris.

Arhivele Austriei acoper încă lumina, ce-ar putea răspîndi întunerecul în care este învăluită viața lui. Budai-Deleanu a trăit în Lemberg, a fost slujbaş al împăratului Iosif II, dădu-se poruncă ca administrațiile provinciale să facă rapoarturi amănunte despre calitățile funcționarilor. Aceste rapoarturi au trebuit să vorbească și despre poetul nostru, care pela 1805 era, cum își zicea el mai târziu, în titlul lexiconului românesc-nemțesc, chesaro-erăesc sfetnic la județul nemeșilor în Liov.

Slujba lui Budai-Deleanu era o creațiune alui Iosif II.

Acesta unise Bucovina cu Galiția și trebuise să hotărască și felul judecăților în noul *Kreisamt* bucovinean, ale cărui autorități superioare le strămutase la Lemberg. Atunci s'a sporit și numărul magistraților provinciali din Lemberg cu doi consilieri, un secretar, un protocolist și un cancelist, cari trebuiau să știe românește, ca să poată înțelege originalele hrisoavelor moldovenești¹⁾.

În conformitate cu punctul 7 al unui ordin dat la 12 Octomvrie 1786 de cea mai înaltă autoritate juridică din Viena, noul personal juridic necesar pentru Bucovina trebuia să se recruteze dintre acei „*competenți*” candidați din Galiția și *Transilvania*, cari vor răspunde la concursul publicat de Curtea de apel (*Appellationsgericht*) din Lemberg și se vor supune unui examen.

Unul dintre candidații cari au răspuns atunci la apel a fost de sigur *Budai-Deleanu*. În ce calitate s'a dus, nu putem hotărî definitiv. În tot cazul, înainte de-a fi consilier, el a fost secretar²⁾.

1) Dr. I. Polek în *Jahrbuch des Bukowiner Landes-Museums*, 1900, p. 70 ș. u., articolul *Die Vereinigung der Bukowina mit Galizien im Jahre 1786*.

2) I. Chr. Engel, *Geschichte der Moldau und Walachei*, I, 136.

(Va urma).

Editor. Aurel Popovici Barcianu.
Red. respons. Ioan Russu Șirlianu.

Banca generală de asigurare mutuală.

„TRANSILVANIA“

423 17—

IN SIBIU.

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni :

1. în contra primejdiei de foc și de exploziuni; clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobile ș. a.;

2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Ciomad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal

Agentura principală din Arad.

Strada (Széchenyi Nr. 1. casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan etagiul II.) precum și prin agenturile cercuale și speciale.

„Nădlăcana“

institut de credit și economii, societate pe acții în

NĂDLAC (Nagylak) comitatul Cienadului.

Fondată la 1897 cu un capital social de 100.000 coroane în 1000 bucăți acții à 100 coroane.

Acordă: credite personale pe cambii, credite pe cambii cu acoperire ipotecară; credite pe obligațiuni cu cavenți și împrumuturi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri spre fructificare, după cari institutul plătește contribuția erarială; ear deponenții primesc după banii depuși 5% interese.

545 —14

Direcțiunea.

Institut de cură.

La dispoziția publicului stau următoarele mijloace de leuire:

Scaldă cu lumină electrică:

În nou-arangatul meu stabiliment medical, cu aparate usitate în cura naturală, se vor practica următoarele metode de leuire:

Cură de apă rece: sub conducere de specialiști exercitați în mânăuirea tuturor aparatelor moderne, persoane aplicate până acum în sanatoriul. 15 bilete 6 fl.; 1 bilet 50 cr. (Clienții cu bilet de abonament nu vor plăti nici o taxă pentru îngrijirea medicală).

Baie cu lumină electrică: pentru vindecarea reumatismului, podagrei, boalelor de nervi, audațiunii, boalelor de sânge, pentru vindecarea grăsimii, boalei de rinichi și anemiei. 15 bilete 15 fl., un bilet 1 fl. 20 cr. (Aci se cuprinde și cura de apă rece necesară). Cel cu boală de inimă o pot folosi fără pericol. Bolnavii neapți pentru această cură vor fi refuzați.

Băi maure: pentru boale femeiești, anemie și reumatism. 15 bilete 15 fl., 1 bilet 1 fl. 20 cr.

Băi de acid carbonic: pentru boale de inimă, nervoase și organice, inimă îngrășată, vasele de sânge încropate, lenevirea intestinelor, anemie, nervositate și boale de femei. 15 bilete 16 fl.; 1 bilet 1 fl. 25 cr.

Băi de sare: pentru casuri mai puțin grele de boalele amintite la băile de acid carbonic. 15 bilete 11 fl.; 1 bilet 80 cr.

Băi de sare cu acid-carbonic: pentru casurile mai grave de boale amintite la băile de acid carbonic. 15 bilete 18 fl.; 1 bilet 1 fl. 40 cr.

Băi electrice. Băi feradice și galvanice: pentru nervositate, slăbire de nervi, ipochondrie, isterie, tremurat de bătrânețe, vitustancz, și leuirea morfismului. 15 bilete 15 fl.; 1 bilet 1 fl. 20 cr.

Inhalații: în cameră de inhalații, contra boalelor de gât și de plămâni. 15 bilete 9 fl., 1 bilet 75 cr.

Gimnastica svedeză pentru copii, contra îngustimei pieptului, boalei de cord și cocoase; pentru grăsimea cordului, boale de intestine și ficat, boale de inimă organice și slăbire generală. Taxa lunară dela 10 fl. în sus, după gravitatea casului.

Masaje și electromasaje: 1 bilet 50 cr. respective 1 fl., fie-care bolnav poate fi tratat după indicațiunile medicului său sau ale mele. Ori ce faptuire se întâmplă sub personala mea supraveghere.

Stabilimentul e deschis dela oarele 6 dimineața până la 7 seara; ordinațiunii dim. dela oarele 8—9. d. am. dela 2—4

Dr. H E C H T, 541 16—

Arad, Strada Zrinyi (fostă Sziget) Nr. 3 (Intrare în stradă vis-à-vis de Teatru, între prăvăliile Maresch și Szabó). Telefon 270.

A apărut

Și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“ următoarele opuri:

	coroana	fler
1.) „Geografia Comitatului Arad“, pentru clasa a III-a școalelor populare, de Damaschin Medre, învățator; aprobat de Ven. Consistor ilustrată cu cărți geografice	—	—70 „
2.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean,	—	2.— „
3.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu,	—	—80 „
4.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu,	—	2.— „
5.) „Principiile politice“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățeanu	—	4.— „
6.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popoa, profesor în Brașov.	—	2,50 „
7.) „Războiul pentru neatarnare“ de George Coșbuc.	—	1,20 „
8.) „Vieritul“ — de Petru Vancu,	—	1.— „
9.) „Teoria Dramel“ — de Dr. Iosif Blaga.	—	3,80 „
10.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu.	—	1,60 „
11.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț.	—	5.— „
12.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul,	—	1,50 „
13.) Instrucțiuni populare populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz	—	1,20 „
14.) „Ioan Botezătorul, tragedie în 5 acte și un preludiv tradusă de H. Chendi și C. Sandu după Hermann Sudermann	—	2.— „
15.) Henric Ibsen „Ziua Invierei“ Epilog dramatic în 3 acte traducere de H. Chendi și C. Sandu	—	1.— „

La comande să se mai adauge de fie-care op 10 fleri spese postale.